№ 1. Wtorek 2. Stycznia 1866. Rok wydania 56.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Inserycya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Telegram Gazety Lwowskiej.

Paryż, 2. stycznia. „Monitor" donosi: Cesarz odpowiedział księciu Meternichowi przy oddaniu orderu św. Szczepana Cesarzewiczowi. iż dziękuje za ten krok, który go głęboko wzruszył. Cesarzewicz zawsze będzie pamiętał o tym wysokim dowodzie przychylności ze strony monarchy. dla którego ojciec jego przejęty jest szczerą przyjaźnią. Przy dzisiejszej recepcyi noworocznej odpowiedział Cesarz nuncyuszowi w tym duchu: Jeżeli pōglądniemy w przeszłość, szczęśliwi jesteśmy widzieć zbliżenie się wzajemne ludów i panujących ku wspólnemu celowi postępu i cywilizacyi. Ogólne wrażenie słów Cesarza było bardzo zadowalające.

Część urzędowa.

W okręgu wyborczym *Żywiec* obrany został deputowanym na Sejm krajowy ksiądz Antoni *Antałkiewicz*. proboszcz w Żywcu.

C. k. krajowa dyrekcya finansowa we Lwowie mianowała asystenta urzędowego Franciszka *Zaborowskiego*. oficyałem kasowym.

Lwów, 23. grudnia 1865.

C. k. krajowa dyrekcya finansowa we Lwowie mianowała pozostającego w stanie rozporządzalności przełożonego sekcyi straży finansowej, Dominika *Schallera*, oficyałem wyższego urzędu dochodów skarbowych.

Lwów, 27. grudnia 1865.

Ponieważ w Królestwie polskiem panuje zaraza na bydło we wszystkich 5 guberniach, w 67 miejscach, a karbunkuł w gubernii Płockiej i Radomskiej w 21 miejscach, tedy uznaje się za stósowne dla zapobieżenia przeniesieniu zarazy na tutejsze terytoryum przypomnieć ustępy 1., 2. i 3. tutejszego rozporządzenia z 27. października 1863 l. 51.710 względem zakazu sprowadzania bydła rogatego i owiec, tudzież surowych produktów bydlęcych.

Wiedeń, 29. grudnia. Dnia dzisiejszego wyszedł z c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i został rozesłany XL. zeszyt dziennika ustaw państwa.

Ten zeszyt zawiera:

Nr. 143. Rozporządzenie ministerstwa finansów z 18. grudnia 1865, względem upoważnienia urzędów celnych w Fürth i Pilsen do postępowania deklaracyjnego z przesyłkami koleją żelazną na Pragę dalej posyłanemi.

Nr. 144. Rozporządzenie ministerstw stanu, handlu i finansów z 25. grudnia 1865, względem zakazu wywożenia ziemniaków z Bukowiny.

Nr. 145. Obwieszczenie ministerstwa finansów z 25. grudnia 1865, względem reorganizacyi pobocznego urzędu celnego w Saming, w powiecie finansowym Scheerding.

Nr. 146. Obwieszczenie ministerstwa finansów z 25. grudnia 1865, względem upoważnienia głównego urzędu celnego w Pradze, do postępowania wywozowego z cukrem, wywożonym za zwrotem podatku, bez ograniczenia kierunku wywozu.

Nr. 147. Ustawa z 26. grudnia 1865 zmieniająca postanowienie rozporządzenia cesarskiego z 23. listopada 1858 Dz. u. p. Nr. 217 względem stemplowania dzienników fachowych; ważna dla całego państwa.

Nr. 148. Rozporządzenie ministerstwa finansów z 28. grudnia 1865, względem działalności poprzedniej ustawy z 26. grudnia 1865 (Dz. u. p. Nr. 147). Ważne dla całego państwa.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Jego c. k. Apost. Mość najwyżej podpisanym dyplomem raczył najmiłościwiej wynieść biskupa Tarnowskiego Józefa Alojzego *Pukalskiego* jako kawalera orderu żelaznej korony drugiej klasy w myśl statutów orderowych, do stanu Baronów Cesarstwa austryackiego.

Jego c. k. Apost. Mość najwyższem postanowieniem z 29. grudnia b. r. raczył najmiłościwiej zezwolić na ustanowienie dyrekcyi centralnej istniejących komitetów wojskowo-naukowych, i pensyonowanego honorowego fzm. Franciszka *Hauslab*, z przywróceniem go do czynnej służby i mianowaniem rzeczywistym fzm., mianować prezesem tej wojskowo-naukowej komisyi centralnej.

Ustawa z 26. grudnia 1865,

którą zniesione zostało postanowienie cesarskiego rozporządzenia z 23. listopada 1858. Dz. u. p. Nr. 217 względem opłaty stemplowej dzienników fachowych,

ważna w całem państwie.

Na mocy Mojego patentu z 20. września 1865 i po wysłuchaniu Mojej rady ministeryalnej rozporządzam, co następuje:

Artykuł I. Dzienniki krajowe, poświęcone rozprawom czysto naukowym, artystycznym, technicznym lub o innych przedmiotach fachowych, będą od włożonego na nie cesarskiem rozporządzeniem z 23. listopada 1858 (Dz. u. p. Nr. 217) obowiązku opłacania stempla dziennikarskiego w razie podawania anonsów wtedy tylko uwolnione. jeźli ograniczają się na anonsach o rzeczach należących do ich fachu.

Artykuł II. Ministrowi finansów poleca się wykonanie tej ustawy.

Wiedeń, 26. grudnia 1865.

Franciszek Józef m. p.

Hr. *Belcredi*. m. p. Hr. *Larisch-Mönich*. m. p.

Z najwyższego rozkazu:

Bernhard Meyer. m. p.

Rozporządzenie ministerstwa finansów

z 28. grudnia 1865, względem prawomocności powyższej ustawy z 26. grudnia 1865 (Dz. u. p. Nr. 147):

ważne w całem państwie.

Na mocy najwyższego upoważnienia wchodzi powyższa ustawa (Dz. u. p. Nr. 147) z dniem 1. stycznia 1866 w moc obowiązującą.

Hr. *Larisch-Mönich*, m. p.

Ustawa finansowa na rok 1866.

Ważna w całem państwie.

Na mocy Mojego patentu z 20. września 1865 rozporządam po wysłuchaniu Mojej rady ministeryalnej co następuje:

Art. I. Ogół wydatków państwa na rok administracyjny 1866 naznaczony jest na 531,273.881 zlr. w. a.

Art. II. Szczegółowe użycie i przyzwolone dla pojedyńczych gałęzi administracyi sumy etatowe zawiera pierwsza część preliminarza państwa.

Przyzwolone podług pojedyńczych rozdziałów i tytułów preliminarza państwa kredyty wydatków nie mogą być użyte jak tylko na cele oznaczone w tych rozdziałach i tytułach.

Zaś co do kredytów przyznanych na wydatki różnych gałęzi administracyjnych, dozwolone jest wolne ich użycie w granicach tytułów właściwych, bez różnicy co do potrzeb zwyczajnych i nadzwyczajnych.

Art. III. Na pokrycie wydatków państwa w artykule I. przyzwolonych, przeznaczone są wpływy według drugiej części dołączonego budżetu państwa w wysokości 491.134.735 zlr. w walucie austryackiej wykazane, pochodzące z podatków stałych i niestałych i innych wpływów.

Art. IV. Dla osiągnięcia sumy wpływów art. III. powołanych, stanowią się następujące przepisy:

1. Dodatek nadzwyczajny rozporządzeniem cesarskiem z dnia 13. maja 1859 r. Nr. 88. Dz. p. p. zaprowadzony, pobierany będzie w roku 1866 jak w roku przeszłym w wysokości:

a) przy podatku domowo-czynszowym $^2/_6$;
b) przy podatku zarobkowym $^2/_5$;
c) przy contributo arti e comercio w lombardzko-weneckim królestwie $^2/_5$;
d) przy podatku dochodowym $^2/_5$ podatku zwykłego; zaś nadzwyczajny dodatek pobierany będzie
e) przy podatku gruntowym $^3/_{12}$;
f) przy podatku klasyczno-domowym w wysokości $^3/_4$ podatku zwykłego.

Będzie więc miało miejsce przy podatkach pod *e)* i *f)* wymienionych zmniejszenie o jednę czwartą część dodatku dotąd pobieranego.

g) Podatek dochodowy opłacany od procentów długów państwa, od obligacyi zakładów publicznych i stanowych pobierany będzie w wysokości siedmiu procent jak w roku przeszłym.

Przepisy art. IV. ustępu 1. do litery *g)*. Prawa z dnia 29. lutego 1864 r., nr. 14. D. P. względem sposobu pobierania podatku dochodowego podwyższonego pod lit. *g)* wymienionego, obowiązywać będą i na rok 1866.

2. Prawem z dnia 13. grudnia 1862 r., nr. 89 D. P. i prawem z dnia 9. listopada 1864 r. nr. 20 D. P. zaprowadzone zmiany praw z dnia 9. lutego i 2. sierpnia 1850 r. względem stempla i opłat bezpośrednich, tudzież

3. Podwyższenie opłaty konsumcyjnej od cukru i materyałów krajowych, zaprowadzone prawem z dnia 29. października 1862 r. nr. 65 D. P. trwać mają przez rok administracyjny 1866.

Art. V. Osobne prawo ustanowi przepisy względem własności nieruchomej państwa, przeznaczonej naprzód według rozdziału 39. drugiej części budżetu.

Art. VI. Niedobór powstający z porównania wydatków państwa w sumie . . . . 521,273.881 złr.
z wpływami w sumie . . . . 481,134.735 „
w wysokości 40,139.146 złr.
pokryty będzie na drodze kredytu.

Art. VII. Minister skarbu odbiera polecenie wykonania niniejszego prawa.

Wiedeń, 30. grudnia 1865.

Franciszek Józef, m. p.

Hr. *Belcredi*, m. p. *Larisch*, m. p.

Z najwyższego rozkazu:
Bernard Meyer, m. p.

Część nieurzędowa.

Lwów, 2. *stycznia.*

Podług doniesienia półurzędowej *Glocke* potwierdza się przecież wiadomość o zamierzonej *interwencyi trzech mocarstw opiekuńczych w Grecyi.* Dziennik ten powiada, że z Londynu nadeszło do Wiednia urzędowe zawiadomienie o tem. Pierwszy krok w tym względzie uczyniła Dania, upraszając dwór angielski o interwencyę, bez której musiałby runąć tron młodego Króla Jerzego, pozbawionego po odjeździe hr. Sponncka wszelkiej rady i pomocy, i rząd Królowej Wiktoryi starał się też usilnie nakłonić obadwa drugie Mocarstwa opiekuńcze do spólnego działania na korzyść Króla. Mocarstwa opiekuńcze mają przeto obsadzić niektóre ważne punkta nadbrzeżne i spodziewają się użyczyć tym sposobem potrzebnego poparcia środków, jakich wypadnie użyć w interesie godności korony i zabezpieczenia porządku.

Co się tyczy objęcia *papieskiego długu państwa* ze strony Włoch, które już dawniej zdawało się być rzeczą dokonaną, a teraz zdaje się znowu natrafiać na wielkie trudności, ma podług wiadomości z R z y m u nastąpić już wkrótce pożądana ugoda. Mianowicie zamierzono zawrzeć umowę podobna do zawartej w Villafranca, i jak tam Austrya odstąpiła Lombardyę Francyi, a Francya Wiktorowi Emanuelowi, tak i w sprawie długów państwa ma Rzym układać się bezpośrednio z Francyą, a ta porozumiałaby się ze swojej strony z Włochami. Tym sposobem chcianoby z jednej strony ochronić godność Watykanu, a z drugiej zapobiedz gwałtownemu oporowi parlamentu włoskiego przeciw układom z państwem, które dotąd nie uznało jeszcze Królestwa włoskiego.

Ze spraw niemieckich zajmuje kwestya *traktatu handlowego z Włochami* prawie głównie uwagę powszechną. Potwierdza się, że senat frankfurcki uchwalił przyjęcie pruskiego projektu z zastrzeżeniem konstytucyjnego zatwierdzenia przez ciało prawodawcze. Oprócz tego słychać, że Prusy, Bawarya, Saxonia i Baden podpiszą traktat tak w imieniu własnem jak i rządów związku celnego. Mimo to zawczesną jest wiadomość, że jeszcze w tym roku nadejdzie przyzwolenie większej części rządów związku celnego

We F l o r e n c y i nie powiodło się dotąd jeszcze utworzenie *nowego ministerstwa włoskiego*, i dzień za dniem mija, a przeszkody nie znikają wcale. Nawet daleka od walk parlamentarnych teka ministra królewskiego domu nie zdaje się znachodzić zwolennika. Od czasu, jak nie przyjął jej Vegezzi, któremu ją ofiarowano, przestało istnieć to ministerstwo i sprawy jego rozdzielono pomiedzy inne dykasterya ministeryalne. Tak więc był Conte Nigra faktycznie ostatnim ministrem kr. sabaudzkiego domu. Przebywający we Florencyi minister Lamarmora nie może znaleźć żadnego kolegi a najmniej kandydata na ministra finansów. Z okoliczności, że jenerał Cialdini, z którym Król miał już konferencyę w przejeździe do Bononii, udał się teraz spiesznie za Królem, wnoszą, że w ogóle gabinet Lamarmory nie jest już podobnym do prawdy. Inni znów utrzymują, że ani Lamarmora, ani Cialdini, ani Lanza, ani też żaden inny mąż stanu nie zdołałby rządzić z teraźniejszą izbą, której posiedzenie przed świętami było też ostatnie, gdyż rozwiązanie izby pewnie wkrótce już nastąpi. Tymczasem utrzymuje prywatna depesza *Perseveranzy* z Florencyi z 29go z. m., że utworzenie gabinetu ma już być zapewnione. Lanza ma objąć finanse, Chiaves sprawy wewnętrzne, Pettinengo tekę wojny, a Jacini roboty publiczne. *Perseveranza* dodaje jednak, że wiadomość ta potrzebuje jeszcze potwierdzenia.

Nord pisze, że *Cesarz Napoleon już zupełnie pogodził się* ze swoim kuzynem, co wkrótce potwierdzi się przez zamianowanie księcia prezesem wystawy. Minister stanu zaniechał wszelkich przygotowań do wystawy w nadziei że książę obejmie swój urząd z początkiem stycznia. Podczas przyjęcia na Nowy rok książę ma być przy boku Cesarza.

La France z 28. grudnia zaprzecza doniesieniu, jakoby margrabia *Montholon* miał żądać nowych instrukcyi względem M e x y k u, i oświadczyć gabinetowi washingtońskiemu, że opuści Washington, jeżli prezydent wyprawi reprezentanta unii do Juareza.

W sprawie m e x y k a ń s k i e j pisze *Const. Oest. Ztg.*: „W obec rozszerzanych w rozmaitych formach pogłosek o bliskiem ustąpieniu wojsk francuzkich z Mexyku możemy zapewnić na podstawie zasiągniętych z właściwego źródła informacyi, że rząd francuzki nie myśli bynajmniej ani o zarzuceniu, ani też o rewizyi traktatu paryzkiego; że koncentracya wojsk francuzkich u wybrzeża mexykańskiego nie została zarządzona, i że powodem wezwania ces. mexykańskiego posła w Paryżu do Mexyku jest tylko przeprowadzona właśnie reorganizacya ministerstwa spraw zagranicznych. O nowych werbunkach w Belgii nie myślano w ogóle; układy zaś względem uzupełnienia austryackiego korpusu ochotników toczą sie jeszcze, i wkrótce będzie już zapewnie ułożony artykuł dodatkowy do odnośnej konwencyi. Wszystkie pogłoski opiewające inaczej, jakoteż i te, które przedsiebrana niedawno krótka podróż służbową tutejszego jeneralnego konzula mexykańskiego do Bruxeli łączyły z tą sprawą lub też z interesami sukcesyjnemi Cesarzowej Charlotte, nie mają żadnej zgoła podstawy.

Cesarzowa mexykańska w podróży po wybrzeżach zatoki przybyła d. 24. listopada do Campeche. W Meridzie stolicy Yukatanu, gdzie przybyła aby powziąść uchwały względem kwestyi bardzo ważnych, przygotowano dla Najj. Pani świetne przyjęcie.

Monarchia Austryacka.

Ośmnaste posiedzenie Sejmu krajowego dnia 30go grudnia 1865.

Marszałek krajowy książe *Leon Sapicha* zagaił posiedzenie o godzinie $11\frac{1}{2}$ przed południem.

Obecnych posłów było 100.

Ze strony rządu: c. k komisarz rządowy radzca dworu pan *Possinger*.

Po odczytaniu i przyjęciu protokołu ostatniego posiedzenia zawiadomił sekretarz sejmowy p. *Paszkowski*, że pp. Wężyk i Czechura otrzymali urlop 8dniowy, zaś pp. Ignacy Skrzyński i Lipczyński usprawiedliwili słabością swoją nieobecność. Następnie odczytana została interpelacya p. *Hubickiego* i innych wystosowana do c. k. komisarza rządowego z zażaleniem przeciw zbyt surowemu egzekwowaniu podatków ze strony naczelnika obwodu Złoczowskiego i z zapytaniem: 1) Czyli egzekwowanie podatków niezaległych lecz bieżących jest postępowaniem prawnem? 2) Czyli i co wys. rząd przedsięwziąć raczy, aby organa podwładne, jak władza obwodowo-powiatowa, stosowały się do poleceń dyrekcyi krajowej finansowej? 3) Czyli i co wys. rząd postanowić zechce, aby ludność już i tak nędzą zagrożoną uspokoić i od dowolności niższych organów zasłonić?

C. k. komisarz rządowy oświadczył, że co do pierwszego punktu znane są przepisy podatkowe, iż tylko podatki zaległe, mianowicie dopiero po upływie kwartału mają być egzekwowane. Jeżeli tedy egzekwowano podatki bieżące, t. j. przed upływem kwartału, to podobne egzekwowanie było nieprawne. Co do drugiego i trzeciego punktu nastąpi spieszne i ścisłe zbadanie sprawy, a rezultat podany będzie do wiadomości Izby.

Przedłożony potem został wniosek ks. *Kuryłowicza*, ażeby wys. Sejm przyczyniając się czynnie do rozszerzenia oświaty w kraju uchwalił, utworzenie czterech wyższych klas przy gymnazyum w Buczaczu i utrzymanie ich z funduszu krajowego. Wniosek ten dostatecznie poparty zostanie wydrukowany i posłom rozdany.

Ks. Ginilewicz wnosi interpelacyę do Marszałka tej treści: W roku 1861 zrobiono wniosek do wys. Sejmu o wypracowanie projektu do nowej ustawy względem uporządkowania i wykupu służebnictw co do lasów i pastwisk. Sejm poruczył Wydziałowi krajowemu rozpoznanie przedmiotu i przedłożenie dotyczącego projektu Sejmowi na przyszłej kadencyi. Ponieważ to dotychczas nie nastapiło, przeto zapytuje się, co Wydział krajowy co do tego wniosku zdziałał?

Interpelacya ta odesłana została do Wydziału krajowego do odpowiedzi.

Dalej odczytana została interpelacya ks. *Mogilnickiego* i innych do c. k. komisarza rządowego w sprawie toczących się od dawna sporów o grunta między włościanami a dawniejszemi dziedzicami. Wiadomo że wys. ministeryum w roku bieżącym miało przedłożyć radzie państwa projekt do ustawy względem zaprowadzenia takzwanych sądów austregalnych. Interpelanci upraszają przeto c. k. komisarza rządowego, ażeby oznajmił co w tej mierze zdziałano i kiedy się można spodziewać ukończenia tej sprawy?

C. k. komisarz rządowy oświadczył, że na najbliższem posiedzeniu na tę interpelacyę odpowie.

Przystąpiono potem do wyboru komisyi katastralnej z 9 członków składać się mającej. Na skrutatorów powołani zostali pp. Sawczyński, Młocki, Baranowski, Jusyczyński, Ustyanowicz, Czajkowski, Zakrzewski i hr. Alfred Potocki.

Z kolei nastąpił wybór do komisyi propinacyjnej (5 członków) Do skrutynium powołani pp. Hubicki, Gnoiński, Pawęcki, Ziembicki, hr. Russocki, książę Sanguszko, Zbyszewski, ks. Nehrebecki i ks. Alexander Dobrzański.

Dalej nastąpił wybór czterech członków dla wzmocnienia komisyi do statutów Towarzystwa kredytowego. Do skrutynium wezwani zostali pp. Bocheński, Szemelowski, Krzysztofowicz, Dubs, ks. Kaczała i Bilous. Posłowie ruscy wstrzymali się od głosowania przy wyborach do rzeczonych komisyi.

Po dłuższej przerwie posiedzenia ogłoszony został rezultat wyborów następujący: Do komisyi statutów Towarzystwa kredytowego wybrani zostali pp. Gnoiński, Zyblikiewicz, Krzeczunowicz i

hr. Henryk Wodicki. Do komisyi katastralnej wybrani większością głosów pp. Krzeczunowicz, Szumańczowski, Wężyk, hr. Gołuchowski i ks. Stępek. Ponieważ inni posłowie, na których padł wybór, nie otrzymali absolutnej większości, więc przystąpiono do powtórnego wyboru jeszcze czterech członków do tej komisyi, przyczem otrzymali absolutną większość pp. Paszkowski, Szwedzicki, Starowiejski i ks. Ustyanowicz. P. *Ławrowski* oświadczył że wyboru przyjąć nie może, należąc bowiem już do trzech komisyi i do Wydziału krajowego, nie miałby nawet fizycznego czasu brać udział w czynnościach jeszcze jednej komisyi.

Do komisyi propinacyjnej otrzymali przy pierwszym wyborze absolutną większość pp. Kraiński, Żuk-Skarzewski, Gniewosz. Przystąpiono do powtórnego wyboru dwóch członków, przyczem jednak tylko p. Zakrzewski otrzymał absolutną większość. W końcu odbył się ściślejszy wybór między pp. Pawęckim a hr. Adamem Potockim którzy przy powtórnym wyborze otrzymali względnie najwięcej głosów. Przy ściślejszym wyborze p. hr. Adam Potocki otrzymał większość.

Na wniosek hr. *Gołuchowskiego* uchwalono ażeby wszyscy posłowie mogli uczęszczać na narady komisyi katastralnej, jak to już ma miejsce w komisyi do ustawy gminnej.

Z porządku dziennego nastąpiła rozprawa nad dalszemi wnioskami komisyi głodowej. Bez dyskusyi przyjęto pierwszy wniosek komisyi zawierający prośbę: 1. o uwolnienie wszystkich dokumentów podań i protokołów, które dostarczanie zapomogi przez fundusz krajowy z powodu tegorocznego nieurodzaju wywoła, równie jak i wpisów hypotecznych tych zapomóg dotyczących — od opłaty stęplowej i bezpośrednich opłat, ustanowionych prawem z dnia 2. sierpnia 1850. (Dz. pr. p. 329) i prawem z dnia 13. grudnia 1862 (Dz. pr. p. 89.). 2) O uwolnienie od stęplów wszelkich skryptów, wexlów, obligacyi lub asygnacyi i innych dokumentów, wystawionych celem uzyskania pożyczki na zapomogę, jako też o uwolnienie od dochodowego podatku tych dochodów, które wspomnione obligi przynosić będą. 3) O uwolnienie od portoryum wszelkich korespondencyi, jakie w sprawie tych zapomóg i ich zwrotu, prowadzone będą między organami do rozdawania i ściągania tych zapomóg ustanowionemi.

Sprawozdawca komisyi p. *Starowie*[illegible]dkłada następnie drugi wniosek komisyi wyrażający prośbę [illegible] by w miejscowościach nieurodzajem dotkniętych wstrzymać egzekucyę, nietylko podatku gruntowego, tak od włościan jak i z większych własności, ale także i podatku domowego klasycznego od całej rolniczej ludności; 2. by przynajmniej w obwodzie kołomyjskim i w tych powiatach obwodu czortkowskiego i stanisławowskiego, gdzie podług urzędowych sprawozdań nieurodzaj jest ogólny, niewymagać dla wstrzymania egzekucyi podatku uprzedniej prośby od stron, ale nakazać z urzędu to wstrzymanie.

Sprawozdawca oświadczył, że komisya uważała za rzecz niepraktyczną prosić o odpisanie czyli darowanie podatków, gdyż nie ma nadziei ażeby przy obecnym stanie finansów państwa, kiedy udzielona być mogła pożyczka tylko 500.000 złr., rząd zezwolił na odpisanie podatku w wyższej daleko kwocie. Ucierpiałby na tem nawet fundusz krajowy gdyby odpisano oraz dodatki krajowe.

Hr. *Gołuchowski* przemawiając w imieniu większości komisyi dodał, że norma do zlikwidowania szkód nieurodzajem zrządzonych w celu odpisania podatków musiałaby dopiero być ustanowiona nową ustawą. Niebyło więc podstawy na którejby komisya oprzeć mogła prośbę o odpisanie podatku. To było powodem różnicy zdania w łonie komisyi, której mniejszość postawiła wniosek dalej sięgający.

Sprawozdawca mniejszości komisyi poseł hr. *Russocki* odczytał następnie wniosek mniejszości, ażeby Sejm uchwalił prośbę do tronu o zasystowanie egzekucyi podatkowych w okolicach dotkniętych zupełnym nieurodzajem, i o odpisanie rocznych podatków tak posiadłości większych jak i włościańskich. W otwartej nad tym wnioskiem debacie zabierali głos pp. Landesberger, Młocki, hr. Golejewski, Szwedzicki, Kozłowski, Boczkowski, Kowbasiuk, ks. Pawlików, ks. Polowy i Demków. Wszyscy mowcy popierali zdanie mniejszości komisyi, kładąc głównie nacisk na to, że w tak naglącej potrzebie z pominięciem ubocznych względów udać się należy do łaski Najjaśniejszego Pana z prośbą o odpisanie jednorocznego podatku w okolicach zupełnym nieurodzajem dotkniętych.

Zdanie to przemogło w Izbie i wniosek mniejszości komisyi ostatecznie przeważną większością głosów został przyjęty, poczem całą uchwałę w trzeciem czytaniu przyjęto.

Hr. *Gołuchowski* zabrał następnie głos oświadczając, że Sejm winien podziękę Najjaśniejszemu Panu za spieszne najłaskawsze zaasygnowanie pożyczki 500.000 złr. ze skarbu państwa dla niesienia w pierwszej naglącej chwili pomocy ludności wiejskiej dotkniętej niedostatkiem. Wnosi przeto mowca, ażeby Izba w uczuciu wdzięczności wzniosła okrzyk: Niech żyje Najjaśniejszy Pan nasz Król i Cesarz! Okrzyk ten Izba jednogłośnie z uniesieniem powtórzyła.

W końcu złożono do laski marszałkowskiej naglący wniosek ks. Łozińskiego, ażeby Sejm raczył uchwalić złożenie do stóp tronu adres wdzięczności za półmilionową pożyczkę dla zapobieżenia głodom dotkniętych włościan galicyjskich i za spieszną znakomitą pomoc, którą Najjaśniejszy Pan z własnego popędu najłaskawiej udzielić raczył niektórym miastom naszego kraju nawiedzonym klęską pożaru. Wniosek ten silnie poparty odesłany został do Wydziału krajowego celem wypracowania adresu i przedłożenia go Izbie.

W końcu przyjęła Izba odczytany protokół tego posiedzenia.

Książę Marszałek zamknął posiedzenie o godzinie $^3/_4$ na 5tą po południu.

Przyszłe posiedzenie dn. 11. stycznia. Na porządku dziennym: Sprawozdanie komisyi do statutów Towarzystwa kredytowego i pierwsze czytanie wniosków pp. Rutowskiego o statucie dla miasta Tarnowa, Majera o majątku uniwersytetu Jagiellońskiego, ks. Trzeszczakowskiego o szkołach ludowych, Zahorojki o młynarstwie.

Wiedeń, 31. grudnia. *(Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.)* Najj. Pan powrócił d. 28. b. m. z wycieczki do Styryi i d. 29. udzielał audyencye. Jego Ces. Mość przyjmował także na osobnej audyencyi hrabiego Rothkirch Panthen. Posłuchania będą znowu udzielane d. 4. stycznia.

Po jutrze Najj. Pan uda się z wszystkimi tu obecnymi Arcyksiążętami na polowanie do Holitsch.

Wieczór Ś. Sylwestra będzie obchodzony u dworu w najściślejszem kole familijnem. Dla dzieci cesarskich będzie ustawione drugie drzewko. Najjaśniejsza Pani powróci z Monachowa dziś o godz. 4. po południu.

Jutro odbędzie się w c. k. kaplicy burgu wielkie nabożeństwo z błogosławieństwem. Celebrować będzie Biskup Dr. Kutschker z liczną asystencyą. W południe będzie wielkie przyjęcie i składanie życzeń. O godzinie 5. po południu obiad u Najj. Pana.

Najjaś. Pan kazał przyzywać wczoraj o godz. 9. przed południem bana Kroacyi fml. bar. Sokcsevica i konferował z nim przeszło pół godziny. O godz. 10. odbyła się rada ministeryalna pod prezydencyą Najjaśn. Pana, która trwała do godz. 12. Wszyscy pp. ministrowie, kanclerze nadworni tudzież Ban brali w niej udział. Po godz. 2. była przyjmowana Jej ces. Mość Wielka Księżna Oldenburgska na osobnej audyencyi.

Najjaśn. Pani wróciła tu wczoraj osobnym pociągiem dworskim w towarzystwie najwyższego ochmistrza dworu hr. Königsegg i jego małżonki, o godz. 8. wieczorem. Najjaśn. Pan oczekiwał w dworcu kolei na Najjaśn. Panię.

(Doręczenie adresu cesarskiego.) *Jener. Kor.* donosi: „Dowiadujemy się, że adres wotowany przez sejm Królestwa Czeskiego doręczył już obecny tu marszałek krajowy hrabia Rothkirch Najjaśniejszemu Panu na osobnej audyencyi, i że Jego Ces. Mość raczył przyjąć go najłaskawiej z zadowoleniem. Jak nam donoszą, wspomniał Najjaś. Pan przy tej sposobności także o kwestyi ewentualnego koronowania się jako Król czeski i miał najłaskawiej przyrzec tę koronacyę.“

(Zaprzeczenia.) W *Jener. Kor.* czytamy: „Na rozpuszczone w ostatnich dniach przez dzienniki pogłoski o bliskiem zawarciu traktatu handlowego między Austryą i wysoką Portą możemy odpowiedzieć zapewnieniem, że pogłoski te niemają żadnej zgoła podstawy.“

Wiener Abendpost z 29. grudnia pisze: „W dzienniku *Fremdenblatt* z 28. b. m. znachodzimy powiastkę o zapadnięciu się przygotowanego do uczty dworskiej stołu w królewskim pałacu w Budzie, jako też o odnoszących się do tego oświadczeniach Najjaś. Pana.

Oświadczając po prostu, że wiadomość ta jest fałszywą, niemożemy jak tylko ubolewać nad serdecznie niezręczną po największej części gorliwością korespondentów wielu dzienników, które starają się uraczyć mnóstwem anegdot i historyjek o pobycie Najjaśniejszego Pana w Węgrzech, gdyż prawie wszystkie doniesienia takie, chociaż po części całkiem niewinne i poczciwe, należą do rzędu bajek.“

W tym samym dzienniku czytamy: Dzienniki zajmują się znowu obsadzeniem posady namiestnika w Pradze, i z pogłoskami temi łączono także osobę marszałka krajowego hrabiego Rothkircha. Zdaje nam się, że się nieomylimy, nazywając te pogłoski przedwczesnemi; z pewnością jednak możemy zapewnić, że wspominane z kilku stron powołanie hrabiego Rothkircha na namiestnika czeskiego nie ma żadnej rzeczywistej podstawy.

— Od niejakiego czasu obiegały nader zatrważające wieści o położeniu zakładu kredytowego austryackiego dla handlu i przemysłu, w skutek których kurs akcyj tegoż zakładu znacznie się obniżył i wieści te wyzyskiwane bywały przez spekulantów na niekorzyść administracyi zakładu.

Z powodu wielkiego znaczenia zakładu kredytowego jako przedsiębiorstwa handlowego dla ogółu obrotów krajowych, gdy nadto akcye zakładu stoją w pierwszym rzędzie papierów publicznych, przedmiotem spekulacyi giełdowej będących, rząd cesarski uznał za właściwe bliższe zbadanie przyczyny wieści takowych, używając przysługującego mu prawa nadzoru przy zamknięciu rocznych rachunków zakładu.

Wykazało się przy tej sposobności, iż zakład kredytowy, pomimo wielkich strat jakie poniósł na papierach publicznych, pomimo straty jaka go spotkała przy jednej operacyi handlowej, pomimo powszechnej stagnacyi handlu i przemysłu, jednak z operacyj swych taki pozyskał rezultat, iż mógł być w stanie zapłacić akcyonaryuszom w dniu 2. stycznia 1866 r. na poczet dywidendy zwykłą kwotę 10 złr. na jedną akcyę, *jeżeli* aktywa zakładu obliczone będą według zasad dotąd praktykowanych. Przeciwko takiemu obliczeniu przemawiały jednak ważne powody ze stanowiska nadzoru państwa, gdyż na tej drodze zdziałanyby został bilans przepisom kodexu handlowego nie odpowiadający. Obliczenie takowe nie zgadza się

z przepisami tegoż kodexu mianowicie przy oszacowaniu akcyj kolej żelaznej nadcisańskiej, których zakład kredytowy posiada za samę 10 milionów, przy oszacowaniu fabryki machin w Wienerisch-Neustadt, własnością zakładu kredytowego będącej, tudzież przy oszacowaniu domu przez tenże zakład w Wiedniu posiadanego.

Gdy zaś różnica między wartością przedmiotów wyż powołanych, przyjęta jedynie według ksiąg zakładu, a wartością rzeczywistą wynosi kilka milionów, które według przepisów kodexu handlowego z majątku odpisane być winny, zanim jakikolwiek zysk między akcyonaryuszów rozdzielony być ma, przeto rząd cesarski widział się spowodowany zawezwać przez komisarza swego administracyę zakładu, ażeby na najbliższem zwyczajnem lub nadzwyczajnem ogólnem zgromadzeniu akcyonaryuszów, ad hoc zebrać się mającem, przedstawił wnioski właściwe gwoli uchylenia tego nieporządku, na teraz zaś zawiesił wypłatę dywidendy na dzień 2. stycznia 1866 r. oznaczonej.

Rząd cesarski używając niezaprzeczonego prawa swego, w domaganiu się rektyfikacyi bilansu zakładu kredytowego, chętnie jednak zgodzi się na każden środek przez ogólne zgromadzenie akcyonaryuszów proponować się mający, w celu zadość uczynienia wymogom prawa co do sprostowania bilansu i interesowi akcyonaryuszów, którzy liczą na wypłatę oczekiwanej dywidendy.

Peszt, 29. grudnia. *(Głosy dzienników.) Lloyd* oświadcza, iż podana przez *Presse wied.* wiadomość o ministeryach węgierskich prostym jest wymysłem, jak to Deak i Eötvös własnemi usty wypowiedzieli. W rozmowie Cesarza z temi mężami stanu nie dotknięto wcale ani żądań kraju, ani tego, na co korona zezwolić zechce. Nie masz też ani słowa prawdy w tem, co o Somoiczu i Szentiwanim pisano.

Magyar Vilag zamieścił artykuł, w którym powiada, iż niezbędna konieczność porozumienia się zgodę sprowadzi, chociaż ani rząd ani stronnictwa wyraźnego programu nie sformułowały. Autor artykułu przyznaje jednak, iż nie jest wtajemniczony w zamiary rządu.

Hirnök powiada, iż Jego cesarska Mość nie zezwoli na unię z Siedmiogrodem jeno pod warunkiem, iż kraj ten obok wspólnego prawodawstwa i wspólnej najwyższej administracyi, będzie miał zapewnioną autonomię, warującą prawa jego prowincyonalne i narodowe.

Naplo mówiąc o unii Dalmacyi, przemawia za autonomią, tudzież za polityczną i handlową wolnością miast nadbrzeżnych.

Czynności sejmów krajowych.

Na posiedzeniu Sejmu *karyntskiego* w Celowcu z d. 28. grudnia dep. Burger oświadczył w imieniu wydziału krajowego iż urządzenie szpitalów filialnych po wsiach, z powodu wielkich kosztów, na teraz jest niemożliwe. Relacya wydziału krajowego co do wniosku Szleseniga proponuje, ażeby w miejsce tegoż wniosku przyjęty został wniosek następujący: Rządowi odstąpiono być ma materyał, przez Szleseniga zebrany gwoli zawarcia traktatu handlowego z Włochami, do należytego użytku, zarazem zaś do rządu wystosowana być ma usilna prośba, ażeby na przypadek iż względy na całość monarchii zawarcie traktatu handlowego z Włochami nie dozwalają, przemysłowi żelaza karyntskiemu niesiona była pomoc przez udoskonalenie środków komunikacyi i rozszerzenie sieci dróg żelaznych. Wniosek ten przyjęty został, po uchyleniu wniosku Burgera, przemawiającego za odroczeniem tego przedmiotu. — Relacya wydziału krajowego względem zaliczki 1000 złr. na koszta trasowania kolei Rudolfa przyjęta została, i ustanowiono normalia formy dla przyszłych narad nad preliminarzami. Posiedzenie do dnia 30. grudnia odroczone zostało.

Na posiedzeniu Sejmu *bukowińskiego* w Czerniowcach z dnia 28. grudnia dep. baron Wasilko interpelował, jakich środków użył rząd przeciwko wzrastającemu niebezpieczeństwu na drogach publicznych? Na wniosek wydziału krajowego postanowiono złożyć podziękowanie rządowi i biskupowi za środki jakie dotąd przedsięwzięte zostały i prosić usilnie ażeby nadwyżka funduszu religijnego jak dotąd użyta była, nawet z daniem w zastaw obligacyi indemnizacyjnych własnością funduszu religijnego będących. — Do ministeryum stanu wniesiono prośbę o wstawienie się za adresem względem zmiany prawa o rekrutacyi.

Dep. Ferro umotywował wniosek względem zaprowadzenia reprezentacyi powiatowych. Postanowiono wniosek odesłać do komitetu ad hoc, która wybrana być ma. -- Dep. Graskul złożył mandat. — Posiedzenia do dnia 15. stycznia odroczone zostały.

Hiszpania.

Madryt, 27. grudnia. Kortezy dziś otwarte zostały. W mowie tronowej Królowa przemówiła następującemi słowy:

„Pokojowe starania nasze nie zdołały powstrzymać kroków nieprzyjacielskich przeciw Chili, które odmawia uporczywie wszelkiej satysfakcyi za wyrządzone obrazy. Rząd zda Kortezom liczbę z dalszego postępu wojny i postępu negocyacyj jakie rozpoczęte zostały. Stosunki z innemi mocarstwy są zupełnie przyjacielskie. Powody równorodne, uzasadnione na interesach i sposobie myślenia narodu hiszpańskiego skłoniły mnie do uznania Królestwa włoskiego. Uznanie to nie osłabiło jednak uczucia moje ani głębszej czci i serdecznego przywiązania do wspólnego ojca wszystkich wiernych, ani też nie zmieniły postanowienia moje, stać na straży praw stolicy świętej. Dla okazania, iż szanuję prawa państw amerykańskich, w miejscu dawnych kolonij hiszpańskich założonych, zawarłam traktat pokoju i uznanie z republiką San Salwador.“

Mówiąc o trudnościach finansowych Królowa wspomniała o konieczności podniesienia podatków i zaprowadzenia oszczędności dla pozyskania równowagi budżetu. Kortezom złożona będzie propozycya względem zniesienia lub zlikwidowania dawnych długów i zmniejszenia długu niestałego. Mowa tronowa wspomina jeszcze o innych projektach do praw, dotyczących interesów li tylko hiszpańskich, tudzież o projekcie do prawa gwoli skutecznego ukarania handlu niewolnikami. Królowa chwali marynarkę i armię, w końcu zaś powiada:

„Rząd, spokojny na postawę stronnictw, ma ufność, iż w granicach prawnych zostając, tryumfować będzie nad wszystkiemi trudnościami; będzie trzymać się polityki umiarkowanej bez słabości i zamiary swe przeprowadzi z stałością i wytrwałością.“

Francya.

Paryż, 27. grudnia. *(Negocyacye przygotowawcze do traktatu handlowego z Austryą. — Oziębienie stosunków z rządem włoskim. — Różne wiadomości.)* Negocyacye przygotowawcze do zawarcia traktatu handlowego francuzko-austryackiego ukończone już zostały i dyrektor jeneralnego konzulatu austryackiego, pan Schwarz, uda się wkrótce do Wiednia dla złożenia rządowi swemu właściwej relacyi. Jeżeli, jak spodziewać się można, zgodzi się na główne punkta, na które się w Paryżu zgodzono, w takim razie rząd austryacki zawezwie rząd francuzki do wysłania do Wiednia specyalnych komisarzy dla zawiązania stanowczych konferencyi, gwoli zawarcia traktatu handlowego i traktatu żeglugi. Liczą nato iż jeżeli nie zajdą trudności nieprzewidziane, traktat ten w sześciu tygodniach zawarty będzie. — Na przebieg kryzis ministeryalnej w Florencyi spoglądają w Paryżu z wielkiem zajęciem i z wielkiem nieukontentowaniem. Cesarz Napoleon tego był zdania i zdanie to wyrazić kazał przez ministra swego w Florencyi, iż z nadarzonej sposobności skorzystać wypada dla zaprowadzenia zupełnej zmiany w polityce włoskiej, na zewnątrz i na wewnątrz, że parlament wypada rozwiązać, na opinię zaś publiczną działać potrzeba redukcyą armii i innemi oszczędnościami, na wybory zaś właściwemi środkami administracyjnemi, w duchu konserwatywnym. Jak wypadki uczą, rada ta nie była w Florencyi przyjęta, gdzie stronnictwu radykalnemu zrobiono wiele ustępstw, ażeby dla rozpaczliwego położenia finansów chociaż pozór tylko uratować. Stosunki między dworem florentyńskim a Tuileryami bardzo więc oziębły i staną się jeszcze nieprzyjaźniejsze, jeżeli się postępowanie w Florencyi nie zmieni. Pan Nigra zdaje się być w wielkiej obawie co do ostatecznej interpretacyi konwencyi wrześniowej. — Księżna Latour d'Auvergne, matka posła francuzkiego w Londynie udała się na pielgrzymkę do Jerozolimy.

Włochy.

Florencya, 21. grudnia. *(Krizis ministeryalna.)* Król przybył tu dziś o godzinie siódmej rannej. Na dworcu kolei w Bononii oczekiwał go jenerał Cialdini i Wiktor Emanuel miał z nim krótką konferencyę. Cialdiniego uważają jako prawdziwego ministra przyszłości, na teraz zaś Król zgodziłby się na oddanie mu teki ministeryum wojny w miejsce jenerała Petiti. Zaraz po przybyciu Króla zebrali się ministrowie, i Król przyjął ich dymisye. Lamarmora wspomniał o Cialdinim, Lanzim i Ricasolim, jako o osobach, coby przyszłe ministeryum uformować mogli. Ministrowie oświadczyli zarazem, iż przyszły rząd wszelkiemi siłami wspierać będą. Na teraz jednak Cialdini pierwszym ministrem zostać nie może. Jakoż Król powołał tylko Lanzę i Ricasolego, a gdy ci zwlekali przyjęcie czynionych im propozycyi, przeto Król uformowanie nowego gabinetu Lamarmorze polecił. Zadanie Lamarmory będzie trudne, w obec dzisiejszego ugrupowania stronnictw i krytycznego położenia skarbu. Na szczęście święta Bożego Narodzenia zostawiają izbie deputowanych dość czasu do głębszego rozpatrywania się w krokach, jakie uczynić zamyśla. Lamarmora stara się o uwzględnienie żądań stronnictwa umiarkowanego, a tym sposobem utworzy rząd, który na znaczną i pewną większość w izbie deputowanych liczyć będzie mógł. Minister skarbu Sella w każdym razie ustąpić będzie musiał. Ustępuje on bez żalu, lecz na jego ustąpieniu finanse nic nie zyskają. O Ratazzim dotąd wcale mowy nie było. Lewica izby deputowanych poznała, iż się zupełnie łudziła.

Turcya.

Konstantynopol, 23. grudnia. *(Poczta lewantyńska.)* Dżemil Basza wiezie dla wicekróla Egiptu Hat sułtański, który wyraża zupełne zadowolenie Sułtana z jego zarządu.

Paszaliki Macedonia, Tesalia, Epirus i Rumelia będą złączone w jeden Vilaet ze stolicą Monastyrem, i Serdar Ekrem Ober Basza ma być mianowany jeneralnym gubernatorem tego Vilaetu.

Ze Smyrny donoszą pod dniem 23. grudnia, że austryacka eskadra pod komendą kontradmirała Tegetthofa opuściła przystań Macri u wybrzeża Małej Azyi.

Belgrad, 21. grudnia. *(Konwencya z Serbią zawarta.)* Skończyła się przecież sprawa wynagrodzenia ludności tureckiej z Belgradu wydalonej. W dniu bowiem 17. b. m. podpisana została przez ministra Garaszanina z jednej strony, a drugim komisarzem

tureckim Ali Mdzami Bej umowa, według której rząd serbski obowiązał się wypłacić do dnia 9. listopada 1868 roku sumę 9 milionów piastrów w trzech ratach rocznych. Ponieważ pierwszy komisarz turecki Aali Bej znajduje się teraz w Serajewo, jako naczelnik bióra spraw zewnętrznych, przeto przesłano mu konwencyę w mowie będącą. Co zaś dotycze licznych reklamacyj prywatnych, pod tym względem osobna umowa zawarta została.

Kronika.

Lista I. z wykupna kart uwalniających od powinszowań Nowego roku 1866: Jego Exc. baron Paumgartten, c. k. namiestnik 10 zł., wiceprezydent Mosch 5 zł., c. k. radzca namiestnictwa Sommer 1 zł., c. k. sekretarz namiestnictwa Strańsky 1 zł., Loehl 1 zł., Zaleski, c. k. koncypista 1 zł., Podsoński 1 zł., Słoński 1 zł., Sekulski 50 c., Eder 20 c., Wagner 20 c., Marcin Gadziński 1 zł., zarząd zakładu gazowego 3 zł., Hugo de Hartlieb 1 zł., Seweryn Nunberg 1 zł., Ferdynand Reuter 1 zł., Julian Tarnawiecki 50 c., Leopold Böll 1 zł., Jakób Schachner 1 zł., Jan Mehl 50 c., kasa oszczędności 10 zł., Antoni Thomast 1 zł., T. Adamiak 40 c., Józef Mayer 1 zł., Teresa Sander 2 zł., W. Kotter 1 zł., Kotter 1 zł., N. N. 2 zł., Dr. Hawranek 1 zł., Dr. Roiński 2 zł., Karol Föck 50 c., Podhajecki 1 zł., Dobrzyniecki 30 c., Wegner 30 c., Niewiadomski 1 zł., J. Breuer 1 zł. J. M. Hoffmann 2 zł.; — razem 63 zł. 40 c. w. a.

(Rozprawy ostateczne) w lwowskim c. k. sądzie krajowym. Podpalenie. Dn. 28. z. m. stawiono przed sądem (prezyd. radzca sądu kraj. p. Dzierzyński, oskarz. zast. prok. pań. p. Piasecki, obrońca p. adw. kraj. Dr. Mały) Barbara Szaliga, wdowa, z Rud, 86 lat licząca ob. rz. kat., już raz za podpalenie sądzona i uwolniona z braku dowodów, skazana została za podpalenie realności własnego syna na podst wie dowodów i jej własnych zeznań na 6 lat ciężkiego więzienia. Co do zwróconej uwagi na stan jej władz umysłowych lekarze sądowi orzekli, że te u obwinionej nie są wcale osłabione.

Kradzież. Maryanna Jarmoła, wyrobnica, 40 lat licząca, stanu wolnego, obr. gr. k., już 3 razy karana za kradzież, zeznała i przekonaną została, że w październiku z. r. w nocy, w Siedliskach w powiecie Rawskim przez otwór w dachu zakradła się do pewnego domu, i skradła rzeczy wartości 21 zł., które też u niej znaleziono i właścicielce zwrócono. Na rozprawie w dn. 30. z. m. skazana została na wniosek prokuratoryi państwa na 1 rok ciężkiego więzienia i karę przyjęła. (Prezyd rad. sądu kraj. p. Megielnicki, oskarz. prok. pań. i radzca sądu kraj. p. Danek).

Józef Fedak, stanu wolnego ob. rz. kat. 40 lat liczący, wyrobnik, już podczas służby wojskowej 7 razy karany za kradzież (ostatnim razem skazany na 3 lata ciężkiego więzienia), przekonany został i zeznał, że w lecie z. r. w Skwarzawie w powiecie żółkiewskim skradł z miejsca zamkniętego rzeczy wartości 38 złr. i na wniosek prokuratoryi państwa skazany został na rozprawie w dn. 30. z. m. na 4 lata ciężkiego więzienia (prezyd. radzca sądu krajowego p. Dzierzyński, oskarzyciel prok. pań. i radzca sądu krajowego p. Danek.

(Stowarzyszenie urzędników.) Dowiadujemy się z pewnego źródła, że w ostatnich czasach tutejszy wydział miejscowy powszechnego stowarzyszenia urzędników uchwalił na wniosek swego przełożonego, c. k. radzcy finansowego p. Jeiteles, założyć wyższy zakład naukowy dla córek członków stowarzyszenia i wybrać osobny komitet, któryby ku temu celowi poczynił kroki przygotowawcze.

Członkowie wydziału a mianowicie dyrektor tutejszej akademii technicznej p. Reisinger i profesor fizyki Dr. Strzelecki oświadczyli, że gotowi są wykładać w tym zakładzie niektóre przedmioty. Inni także profesorowie przyrzekli swój udział.

Zakład ma być podzielony na cztery klasy i nauka będzie udzielana bezpłatnie. Co do języka wykładowego, żadna narodowość przy dostateczności sił nauczycielskich nie będzie preferowaną. Ma być wykładanych 14 rozmaitych przedmiotów wiedzy i sztuki niezbędnych dla wykształcenia córek urzędników stosownie do ich stanu i postępu czasu na rozsądne gospodynie i dobre wychowawczynie.

(Człowiek podejrzany.) We Lwowie od kilku dni jakiś człowiek młody całkiem zdrów, narzuca się wszędzie z prośbą na piśmie wyszczególniającą zasługi przez proszącego w powstaniu polskiem położone i tym sposobem wyłudza jałmużnę. Prośba jest podpisana przez Zygmunta Żykowskiego.

(Zabójstwo.) W Warchołach, w powiecie Nisko, dnia 24go b. m. dwaj złodzieje Franciszek Skrzal i Maciej Machay, przez włościan pojmani przy kradzieży, zostali pobici, tak, że pierwszy pod razami wyzionął ducha a drugi umarł w kilka godzin.

(Pożary.) W Horodyszczach w powiecie Chodorowskim dn. 15. z. m. spalił się budynek włościański z ruchomościami. Szkoda wynosi 15 złr. Ogień powstał przez nieostrożność.

W Hryniowcach w powiecie Tłumackim d. 24. z. m. w nocy spalił się dom włościański z budynkami gospodarskiemi, tudzież 2 sąsiednie budynki gospodarskie. Szkoda wynosi 1200 złr. w. a. Przyczyna pożaru nie jest wiadoma.

W Nowotańcu w powiecie Bukowskim dn. 26. z. m. w nocy spalił się dom z budynkami gospodarskiemi, wszystkiemi ruchomościami, zapasami zboża i siana. Szkoda wynosi 130 zł. w. a. Ogień miał powstać przez nieostrożność.

W Poile, w powiecie Kałuskim, dnia 16go b. m. spaliło się 6 domów włościańskich z 10 budynkami gospodarskiemi. Szkoda wynosi 922 złr. Przyczyna pożaru nie jest wiadoma.

(Odczyty w krakowskim instytucie technicznym.) „Krak. Ztg." donosi: Podług wykazu prelekcyi w tutejszym instytucie technicznym w roku szkolnym 1865-66 wykłada 12 nauczycieli i 2 asystentów 18 przedmiotów obowiązkowych a 2 przedmioty wolne, mianowicie język francuski i modelowanie w drzewie. W połączonej z tym instytutem szkole sztuk pięknych uczy rysunków elementarnych i w perspektywie, tudzież podług antyków i żyjących modelów, malarstwa olejnego, rysowania i malowania krajobrazów, a nakoniec sztuk rzeźbiarstwa, 4 nauczycieli i 2 asystentów, którzy wykładają oraz historyę sztuki chrześciańskiej. W szkole muzyki, należącej również do tego instytutu, uczy 4 nauczycieli i 1 adjunkt śpiewu elementarnego i dramatycznego, gry na organach, tudzież gry na instrumentach smyczkowych i dętych. Środki naukowe instytutu technicznego składają się z 211 modelów i instrumentów fizycznych, 3031 kruszców, 1552 modelów mineralogicznych, 151 modelów do mechaniki, 171 do technologii, 1100 aparatów chemicznych i chemikaliów, 63 instrumentów mierniczych, 78 modelów architektonicznych, 1316 rysunków i 78 wzorów; szkoła malarstwa i rzeźbiarstwa posiada 190 rysunków, 146 instrumentów, 92 antyków, 27 odlewów gipsowych. Szkoła muzyczna ma do użytku 7 instrumentów muzycznych i 468 dzieł muzycznych. Biblioteka instytutu liczy 6037 tomów.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Galicyjska kasa oszczędności we Lwowie.

			złr.	c.
Stan wkładek był z dniem 30. listopada 1865 .			2,870.806	92
Od 1. do 30. grudnia 1865:				
zwrócono 512 stronom	58.485 złr.	72 c.		
włożyło 330 stron .	32.075 „	30 „		
ubyło więc . . .			26.410	42
Zatem dnia 30. grudnia 1865 był ogół wkładek			2 844.396	50
Do tego doliczywszy prowizyę z dniem 30go grudnia 1865 dopisaną			54.499	23
Stan wkładek na dniu 30. grudnia 1865 wynosi			2,898.895	73
Zakłady dobroczynne na rachunku ciągłym mają			4.845	90
Ogół . . .			2,903.741	63
Na to miał zakład na dniu 30. grudnia 1865:				
na hypotekach	2.349.494 złr.	94 c.		
w gotówce, wekslach, zastawach i asygnacyach gmundeńskich i t. d.	592.349 „	13½ „		
majątku własnego . .	301.934 „	41 „		
Ogółem . . .			3,243.778	48½

Z Dyrekcyi galicyjskiej kasy oszczędności.

Ostatnia poczta.

Peszt, 31. grudnia. Najjaśn. Panię, której przybycie oczekiwane jest w Peszcie z największem upragnieniem, przyjmować będzie w dworcu kolei żelaznej świetne grono dam z wysokiej arystokracyi.

Paryż, 30. grudnia. Artykuł dzisiejszego *Constitutionnella* o Węgrzech kończy się temi słowy: „Partya umiarkowana, która teraz jest panią sytuacyi w Peszcie, pojęła — zdaje się —, że Węgry, jeżli węzłami rozsądnej wolności połączą się z innemi ludami Austryi, wywierać będą na ogólne sprawy nierównie większy wpływ, niżli pozostając w bezużytecznem odosobnieniu. — *Memorial diplomatique* donosi, że w niedzielę przyjmować ma Cesarz księcia Metternicha, który ma doręczyć wielki krzyż orderu S. Szczepana dla Cesarzewicza. Ten sam dziennik zbija stanowczo obawy, wywołane przybyciem sekretarza margrabi Montholona z Washingtonu.

Drezno, 30. grudnia. Dzisiejszy *Dresd. Journal* donosi: Traktat handlowy między związkiem celnym i Włochami podpiszą jutro Prusy, Bawarya, Saxonia i Baden z jednej a Włochy z drugiej strony.

Szlezwik, 31. grudnia. Dziennik rozporządzeń ogłasza następujące obwieszczenie jenerała Manteuffla: „By zapobiedz władny sposób niebezpiecznym dla kraju agitacyom, przypominam §.8. rozporządzenia z 15. lutego 1854. Ażeby zaś mieszkańcy Szlezwiku nieuważali tego za ograniczenie ich prawa petycyi, będę zaczawszy od 1. stycznia w środy od 11. do 3. godziny przyjmować w pomieszkaniu mojem chętnie każdego, kto zechce przedłożyć mi bezpośrednio swoje życzenia i wnioski."

Berlin, 30. grudnia. Podług doniesienia w *Staatsanz.* zwołany jest sejm krajowy na dzień 15. stycznia.

Berlin, 31. grudnia. Dzisiejsza *Spen. Ztg.* pisze na pozór w sposób półurzędowy: Wiedeńskie korespondencye w gazecie kolońskiej i w dziennikach południowo-niemieckich zapewniają, że austryacko-francuskie przymierze zostało zawarte lub jest bliskiem zawarcia. Nie wiemy, jaką mają one gwarancyę na to. Na wszelki sposób ujrzą Prusy spełnionem gorące życzenie swoje, jeżli stosunki między Austryą i Francyą pomyślniej się ułożą, niż w ostatnim roku. Byłoby to tylko pocieszającem dla Prus, gdyby sytuacya ich sprzymierzeńca, zapewniona tak w stosunkach zewnętrznych jak i wewnętrznych, wzięła zaspokajający obrót. Przypuszczenie zaś, że może stanąć nieprzyjazne Prusom przymierze austryacko-francuzkie, wyda się tylko temu podobnem do prawdy, kto nie zna wcale stosunków politycznych.

Florencya, 30. grudnia. Dzienniki donoszą, że senator *Scialoja* przyjął tekę finansów, *Chiaves* zatrzymał sprawy zewnętrzne, *Jacini* obejmie ministerstwo robót publicznych, a *Lamarmora* prezydenturę i sprawy zagraniczne. Imiona innych członków gabinetu nie są jeszcze znane.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 30. grudnia.

Hotel George: PP. Ks. Sanguszko Wład., z Tarnowa. – Jasiński Józef, z Zabłotowa. — Łodyński Stan., z Naborzec.
Hotel angielski: Osmólski Wład., z Góry.

Dnia 31. grudnia.

PP. Cywiński Zenon, z Telacz. — Czerkawski Józef, z Meryszczowa. — Obertyński Leon, z Stronibab.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 30. grudnia.

Hotel George: PP. Komarnicki Bol., do Sassowa. — Rakowski Adolf, do Ros i. — Ochocki Józef, do Wierzbowic. — Rey Bol, do Widełek.
Hotel Langa: Hegedüs Eugen., c. k. porucznik, do Drohowyża. — Br. Bees, c. k. podpor., do Dobromila. — Künszberg Mac., do Skorodna.
Hotel angielski: Teodorowicz Mik., do Żywaczowa.
Pod Nr. $514^4/_4$: Pobiał Jul., c. k. porucznik, do Krakowa.

Dnia 31. grudnia.

PP. Lityński Józef, do Wierzbicy. — Ostrzyniewski Konst., do Polski.— Paygert Stan., do Krzywenki. — Potten Fryd., do Łahodówa. — Rzywiski Wikt., do Gołogór. — Sozański Antoni, do Sambora. — awistowski Teod., do Supranówki.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 30 i 31. grudnia 1865.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	327.46	— 6 2	84.8	połud.-wsch. sł.	pogoda
2 g.od. po poł.	326.84	— 1 9	86 9	" "	"
10.god. wiecz.	327.15	— 5.9	94 4	południowy "	"
7. god zrana	329.26	— 5.5	86.5	południowy sł.	pogoda
2. god. po poł.	329 72	— 0 6	90.5	zachodni "	pochmurno
10.god. wiecz.	329.78	— 1 6	91.3	" "	"

Dnia 30. grudnia 1865 roku wyciągnięto w c. k. urzędzie loteryjnym lwowskim następujących pięć liczb:

95. 22. 1. 77. 32.

Przyszłe ciągnienia nastąpią dnia 13. i 27. stycznia 1866 r.

TEATR.

Dziś (przedstaw. niem.) **„Fitzli Putzli oder die Teufelchen der Ehe“**, nowa operetka komiczna w 1 akcie; **„Der Hungrige und der Verliebte“**, nowa komedya w 1 akcie; **„Der Thurm zu Babel, oder der dramatische Riesen-Spiritismus“**, kwodlibet ze śpiewami i tańcami; **„Laib der Factor, oder das Abenteuer in der polnischen Judenschenke“**, nowa komedya w 1 akcie. Na korzyść reżyszera i komika p. Henryka *Grossa*. Pani Teofila *Baczyńska* i p. Emil *Baczyński*, dyrektor tutejszego ruskiego teatru, wystąpią w rolach gościnnych.

Jutro (przedst. polskie) **„Poświęcenie,“** komedya w 3 aktach p. Jana *Chęcińskiego*, po raz pierwszy.

Kurs Lwowski.

Dnia 30 grudnia		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	4	91	4	96
Dukat cesarski	" "	4	93	5	00
Półimperyał zł. rosyjski	" "	8	51	8	60
Rubel srebrny rosyjski	" "	1	61	1	63
" papierowy rosyjski	" "	1	35	1	37
Talar pruski	" "	1	55	1	56
Polski kurant i pięciozłotówka	" "	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.		66	40	67	07
" " " m. k. za 100 zł.	bez kuponów	69	61	70	24
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	67	50	68	17
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	65	17	65	92
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika		182	83	185	—

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 30. grudnia.	zł.	kr.
5% Metaliki	62	90
5% pożyczka narodowa	65	—
Losy z 1860 roku	83	70
Akcye banku wiedeńskiego	756	—
" " kredytowego	151	40
Londyn, 10 funtów szterlingów	103	89
Srebro	104	—
Dukat pojedyńczy	4	98

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 30. grudnia.

1. Dług gubliczny. (Za 100 zł.)

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	59.—	59 25
" bez kuponów zwrotny po 5%	99 —	99.50
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	66.—	66.20
od kwiet. do pażd. po 5%	65.80	66.—
Pożyczka w srebrze z 1864 roku zwrotna w 35 latach	70.50	71.—
Z r. 1851 ser. B. po 5%	71.—	71.50
Metaliki po 5%	62.75	63.—
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	62.90	63.10
dtto po $4^1/_2$%	55 50	56.—
dtto. " 4%	49 50	50.—
dtto. " 3%	37.—	37 50
dtto. " $2^1/_2$%	31.50	33.50
dtto. " 1%	12.50	12.70
Przez. do wyl. z r. 1839 całe losy	139.—	140.—
Przez. do wyl. z r. 1839 piąta część losów	136 50	137.—
Przez. do wyl. z r. 1854	80 50	81 —
Przez. do wyl. z r. 1860 po 500zł.	83 60	83.80
Przez. do wyl. z r. 1860 po 100 zł.	91.80	92.—
Pożyczka z r. 1864 (z premią) po 100 zlr.	77 —	77.20
Renty Como po 42 lir. aust.	17.75	18 25
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	56.—	58.—
" $4^1/_2$%	55.—	55.50
" 4%	49.—	49 50
" $3^1/_2$%	43.—	43 50
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju " 3%	—.—	—.—
" $2^1/_2$%	55.—	57.—
" $2^1/_4$%	50.—	51.—
" 2%	44.—	45.—
" $1^3/_4$%	39.—	40.—
dtto. z procent. za granicą " 5%	—.—	—.—
" $4^1/_2$%	—.—	—.—
" 4%	—.—	—.—

B. Krajów koronnych. Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.	pien.	towar.
Niższej Austryi	82 —	83.—
Wyż. Aust.	82.—	83.—
Salcburg	84.—	85.—
Czech	83 —	85.—
Morawii	81.50	82.—
Szląska	87.—	88.—
Styryi	87.—	88 —
Tyrolu	—.	—.—
Obl. ind. po 5proc. za 100zł. Kar., Krainy i Wyb.	84.—	88.—
Węgier	69 25	69.75
Banatu Tem.	68 40	68.90
Kroacyi i Sławonii	69 —	70.—
Galicyi	67 25	67.90
Siedmiogrodu	63.50	64 50
Bukowina	66.50	67.—
Z klauzulą wylos. w r. 1867	66.25	66.75
Banat Temesz.	65 75	66.—
Lomb. wen. poż. z r. 1859	—.—	—.—
Dług Tyrolu po 5%	—.—	—.—
" 4%	—.—	—.—
" $3^1/_2$%	—.—	—.—
Dług Salcburga " 3%	—.—	—.
" $2^1/_2$%	—.—	—.—
Dług Krainy " 2%	—.—	—.—
" $1^3/_4$%	—.—	—.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
Po 3% za 100 zł.	22.50	23.50
" $2^1/_2$% " 100 "	18.—	19.—
" $2^1/_4$% " 100 "	16.50	18.50
" 2% " 100 "	14.—	16.—
" $1^3/_4$% " 100 "	12.50	14.50

3. Akcye.

(Za sztukę.)

	pien.	towar.
Banku narodowego	755 —	757.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	151.30	151 50
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	574.—	577.—
Banku anglo-austryackiego na 200 zlr. (20 ft. ster.) z wpłatą 30%	74.—	74.50
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	1633.—	1635.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	174 30	174.40
Połud. kolei państ., lomb. wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł.	180 —	180 50
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. mon. konw.	120.—	120 50
Kol. Kar. Lud. po 200zł. mon. konw.	182.75	186 25
Lwowsko-czerniow. kolej po 200 zł. w. a. w srebrze (20 f. s.) z wpłatą 35%	56.—	58.—
Uprzywil. czeska kolej zachodnia po 200 zł. w. a.	153.—	153.50
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	108 50	109.—
Kolei Cisy po 200zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147 —	147.—
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	—.—	—.—
dtto II. emis. po 200zł. m. k.	—.—	—.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	698.—	702.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł m. k.	241.—	245.—
Kol. Bern. Ross. z pierwszeństwem po 200 zł. mon. konw.	—.—	—.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	135.—	137 —
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	442 —	444 —
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	215.—	217.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500zł. w. a.	390 —	395.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 200 zł. w. a.	250.—	255.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	360.—	365.—

4. Listy zastawne.

(za 100 zł.)

	pien.	towar.
Banku narod. w m. k. 6let. z r. 1857 po 5%	—.—	—.—
10let. " 1857 po 5%	104.—	104.50
przeznaczone do los. po 5%	92.—	92.25
Banku narod. w w. a. na 12 m. 5%	—.—	—.—
przezn. do losowania po 5%	87.60	87 80
Gal. Tow. kred. w w. a. po 4%	66 —	67.—
Węgier. Towar. ziemskie po 5%	75 50	75.—

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97 —	97 25
detto detto w sreb. upr za 100 zł. w. a.	78.—	79.—
Emis. z r. 1862 za 100 zł. wal. aust.	71.50	72.—
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	103.—	105.—
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	95.—	95 50
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	87 50	88 50
Kol. półn. po 100 zł. w. a.	84.—	86.—
Kol. Glogn. po 100 zł. m. k.	—.—	77.—
Uprzyw. czeska kol. zach. po 300 zł. w. a. (w srebrze) za 100 zł.	84.50	85.—
Połud. półn. kolej kom. po 5% za 100 zł.	76 —	77.—
Kolej gal. Karola Ludwika po 300 zł. w. a. (w srebrze) po 5% za 100 zł.	87.—	87 50
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	89.50	90 50
Lloyda za 100 zł.	86.50	87 50

6. Losy.

(za sztukę.)

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	116 50	117.—
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	76.—	76.50
Poż. Trye. po 100 zł. m. k.	108.50	109.50
" " po 50 zł. m. k.	48.25	48 75
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	21.—	22.—
Esterhazego po 40 zł. m. k.	—	—.—
Salma " 40 " "	27 75	28.—
Palffiego " 40 " "	22.—	22 50
Clarego " 40 " "	22 50	23.—
St. Genois " 40 " "	22.50	23.—
Windischgrätza 20 zł. "	15.—	15.50
Waldsteina 20 "	16.—	17.—
Keglevicha 10 "	12.—	12 50
Fundacya szpit. Arcyksięcia Rudolfa	12.—	12.50

7. Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	—.—	—.—
Augsburg za 100 zł. w. p. n	87 80	88 —
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	87.80	88.—
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	77.50	77.70
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt.	103.80	103 90
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 lir. wł.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr.	41.40	41 40
Paryż za 100 fr.	41 45	41.45
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a	—.—	—.—
Wenecya za 100zł. w. a.	—.—	—.—

(31 dni po okazaniu.)

	pien.	towar.
Bukareszt za 100 piast. woł.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

Dukaty ces. men.	4.98	4 99
dtto. pełnej wagi	4 98	4 99
Korona	14 45	14 55
20frankówka	8 42	8.44
Rosyjski imperyał	8.60	8 65
Talar związkowy	1.56	1.56
Srebro	104.—	104 10

Kurs korony w c. k. kasach 13zł. 50 c.

O powiedzialny Redaktor Adolf Rudyński.

Z c. k. galic. drukarni rządowej.